



Krutsay Miklós

Magyar Imre Kórház, Patológiai Osztály, Ajka | miklos.krutsay@gmail.com

# A drezdai Frauenkirche

**D**rezda Németország egyik legnagyobb városa, az egykori Szászország fővárosa. Híres evangélikus templomát (Frauenkirche), a város jelképét 1726 és 1743 között Georg Bähr homokkőből építette a 11. századból származó és 1727-ben lebontott, gótikus Mi-asszonyunk-templom mellett. (A régi templom nevét átvitték az újra.) Orgonáját 1736-ban G. Silbermann készítette.

A II. világháború vége felé, 1945. február 13. és 15. között az angol–amerikai légierő több hullámban támadta a műemlékekben gazdag várost. A hadműveletet Arthur Harris légimarsall, a Bombázóparancsnokság brit vezetője szorgalmazta és szerezte meg hozzá W. Churchill miniszterelnök jóváhagyását. A nemzetközi joggal ellentétben az volt az álláspontja, hogy a nagyvárosok polgári lakosságának elpusztításával kell szétzilálni a hátszín működését és rontani a harcoló csapatok morálját. Máig sincs egyetértés abban, hogy kiváló stratégiának vagy háborús bűntettet elkövetett tömeggyilkosnak tekinthető-e. (Londonban szobrot emeltek tiszteletére.)

Mintegy 1300 nehézbombázó kb. 3800 tonna bombát dobott le Drezdára, főként az ipari célpontoktól mentes belvárosra. Ezeknek nagy része foszfortartalmú gyújtóbomba volt. Az épületek 60%-a megsemmisült. A belvárosban a hőmérséklet akár 1200 °C-ra emelkedhetett néhol, a tomboló „tűzvihar” szele az utcára kimenekülőket magával ragadta. Az eredeti, 640 000 fős lakosság veszteségét nem lehetett pontosan megállapítani,

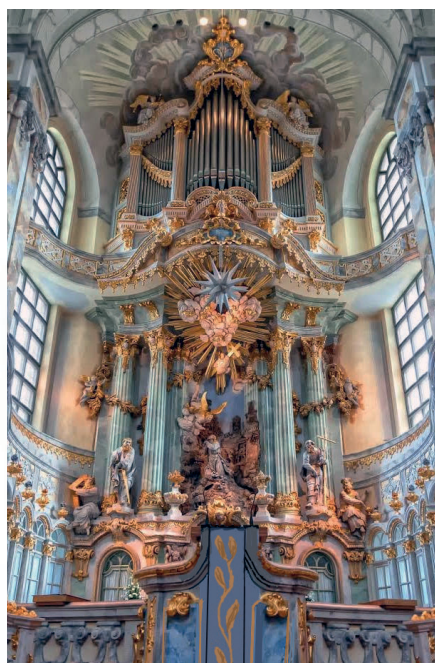
az átmenetileg ott tartózkodó, több százezer kelet-poroszországi és sziléziai menekült miatt. A háború után Adenauer nyugatnémet kancellár 250 000 elhunytat említett, a brit sajtó szerint „csupán” 20 000 ember halt meg, főként a tűzvész és a mérgező égési gázok következtében. A támadás nem érte el célját, mert a németek Berlin elestéig kitartottak.

A Frauenkirche is leégett és összeomlott. Romjait nem távolították el, míg évtizedek múlva el nem határozták, hogy újjáépítik. A munka 1994-ben kezdődött. Mindent eredeti anyagból, eredeti formában állítottak hely-

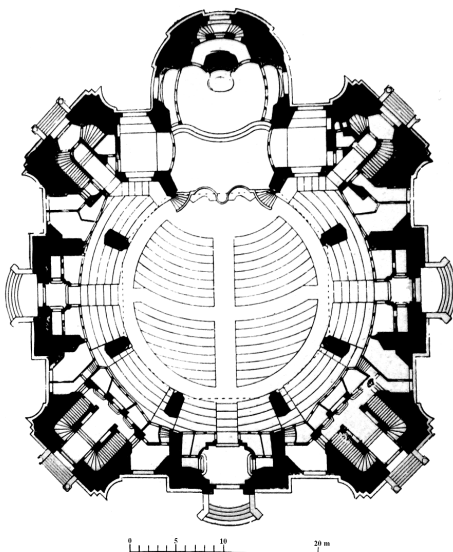
re. A romokból kikerült, még használható, több ezer követ pontosan lemérték, megszámozták, katalogizálták és raktározták. Számítógépes program segített eredeti helyük meghatározásában. A kupola 8 m magas, aranyozott keresztjét – némi jóvátételként – Anglia adományozta.

A Frauenkirche 91 m magas, egyhajós, kupolás körtemplom, négy, szimmetrikusan elhelyezett toronnyal és kiugró apszissal. A magas dobón álló, harangra emlékeztető kupola is kőből épült, fémborítás nélkül. Az épület vertikális metszetén látható, hogy a belső teret egy sokkal alacsonyabb kupolahéj fedi. Belseje gazdag, barokk díszítésű. Oltára szoborcsoportjának főalakja Jézus, a Getszemáni kertben.

A Frauenkirche tornyaiban nyolc harang lakik, többségüket 2003-ban öntötték, a legnagyobb 1,75 tonna súlyú. A régi, híres Silbermann-orgona elpusztult, sípjait nem lehetett rekonstruálni. Az oltár felett elhelyezkedő, új orgona négy manuális. 67 hangzó regisztere és csaknem 5000 sípja van. A templomban istentiszteleten kívül hangversenyeket, előadásokat is tartanak.



A templom belseje



A templom alaprajza



A Frauenkirche